

آنچه باید یک آتش نشان بداند

❖ خواندن دود در حریق

جدول زیر، یک نمای کلی از موارد مربوط به ارزیابی، تحلیل و خواندن دود را نمایش می‌دهد. اطلاعات مندرج در این جدول خلاصه‌ای از شرایط مربوط به دود است و در ارزیابی و برآورد دود هیچ‌موردی از آن قطعی نمی‌باشد، زیرا، دود مانند حریق رویدادی پویا بوده و تحت تأثیر عوامل و متغیرهای متعددی قرار دارد.

معنای آن	آنچه مشاهده می‌شود
نشانه‌ای هشداردهنده مبنی بر رخداد قریب‌الوقوع فلش‌اور	دود متلاطم و ناآرام که داخل اتاق و فضای سر بسته را پُر می‌کند
نزدیکی به کانون حریق، دود بسیار داغ و قادر به اشتعال سریع، در داخل ساختمان شرایط حریقی با تهویه محدود که نیازمند هوا یا اکسیژن است حاکم است	دود غلیظ، سیاه و با حرکت سریع
دود ناشی از فشار و تأثیر شعله، بیان‌گر این است که حریق در نزدیکی قرار دارد و دارای تهویه مناسب است	دود رقیق، سیاه و با حرکت سریع
دود ناشی از فشار و تأثیرات حرارتی که مسافتی را طی نموده و کربن یا هیدروکربن آن فیلتر شده است. مانند خروج دود از لابه‌لای درزها و شکاف‌ها	دود سفید، کثیف و آلوده با حرکت سریع
حریقی که دارای کانون عمیق است و احتمالاً به‌خوبی در داخل ساختمان یا در شفت‌ها و فضاهای پنهان و قابل اشتعال قرار گرفته است	خروج دود با رنگ مشابه سفید یا خاکستری و سرعت مشابه از بازشوها و منافذ مختلف
وجود حریق در حال توسعه در داخل ساختمان	دود سفیدرنگ با حجم کم که از چند نقطه از یک ساختمان خارج میشود
چوب و یا محصولات چوبی که در حال حرارت دیدن است و می‌تواند باعث تقویت شعله شود، مبنی بر این است که حریق محتویات داخل ساختمان در حال تبدیل شدن به یک حریق ساختمانی همراه دربرگرفتن سازه است. اگر این دود در حال خروج از فضاهای ساختمانی یا ساختارهای چوبی سبک وزن باشد علامتی بر وجود احتمال آوار و فروریزی ساختمان است	دود قهوه‌ای‌رنگ
وجود ترکیبات گوگرد، نشانه هشداردهنده‌ای مبنی بر رخداد بک‌درفت است	دود خاکستری‌رنگ متمایل به زرد که در حال خروج از شکاف‌ها و درزها است

آنچه باید یک آتش نشان بداند

عملیات اطفای حریق

معمولاً فرمانده عملیات برای تشخیص این که آیا تا این لحظه اقدامات اطفایی موفقیت آمیز بوده یا خیر از بهترین جایگاه و اختیار برخوردار است. وی با مشاهده دود از خارج از ساختمان می تواند میزان اثربخشی عملیات اطفاء را تشخیص دهد. اگر عملیات استفاده از آب توسط سرلوله ها، نازلها و مانیتورها و تهویه مناسب و صحیح بوده باشد همه چهار ویژگی اصلی دود باید به صورت مثبت و مستمر تغییر پیدا کند.

به این شکل که حجم دود باید بیشتر شود زیرا بخار آب باعث جابه جایی دود می شود. محتویات و لوازمی که شعله ور هستند با خنک شدن باید شروع به تولید دود سفید رنگ نموده و سبب ایجاد دود بیشتری شوند. سرعت دود در ابتدا به دلیل انبساط بخار آب افزایش پیدا می کند ولی با کاهش حرارت در ساختمان باید به طور تدریجی آهسته تر شود. سرعت دود متلاطم باید به یک جریان آرام تغییر پیدا کند. چگالی دود باید رقیق تر شود. همچنین، رنگ دود نهایتاً باید به رنگ سفید تمیز و خالص تبدیل شود.

